ትንቢተ ሚክያስ

መግቢያ

ጸሐፊው

ከራሱ ከመጽሐፉና በኤር 26፥18 ላይ ከተጠቀሰው ውጭ፣ ስለ ነቢዩ ሚክያስ ብዙ የሚታወቅ ነገር የለም:: እርሱም ሞሬት ከምትባል ከተማ የመጣ ሰው ነበር (1፥1)፤ ይህ ከተማ ምናልባት ሞሬሼትጌት የምትባለዋ ከተማ ራሷ ሳትሆን አይቀርም:: ትንቢቱም በሚክያስ ዘመን በኅብረተ ሰቡ ዘንድ ይታይ የነበረው ምግባረ ብልሹነት፣ በተለይ በትናንንሽ ከተሞችና እርሱ በተወለደባት አካባቢ እየተስፋፋ በመምጣቱ፣ ሚክያስ በዚህ የተሰማውን ጥልቅ የሐዘን ስሜት የሚገልጽ ነው::

የተጻፈበት ጊዜ

ሚክያስ ትንቢት የተናገረው በ750 እና በ686 ዓ.ቅ.ክ መካከል ባለው ጊዜ፣ በይሁዳ ነገሥታት በኢዮአታም፣ በአካዝና በሕዝቅያስ (1፥1፤ኤር26፥18) ዘመነ መንግሥት ነው:: ስለዚህ ሚክያስ፣ ኢሳይያስና (ኢሳ 1፥1ይመ) ሆሴዕ (ሆሴ 1፥1ይመ) በኖሩበት ዘመን የነበረ ሰው ነው:: ሚክያስ በ722-721 የተፈጸመውን የሰማርያን ውድቀት (1፥6) በሚመለከት ትንቢት ተናግሮአል:: ይህም የቀድሞው የሚክያስ አገልግሎት የተጀመረው በኢዮአታምና (750-732) በአካዝ (735-715) ዘመነ መንግሥት መሆኑን ይጠቁማል:: የሚክያስ መልእክት በሕዝቅያስ ዘመን ከተደረገው ሃይማኖታዊ ተሐድሶ በፊት የነበረውን ማኅበራዊ ሁኔታ ያንጸባርቃል (2ነገ 18፥9 እንዲሁም የኢሳ 36፥1 ማብ ይመ)::

ታሪካዊ ዳራው

ሚክያስ በኢየሩሳሌም ስለ ነበረው የፖለቲካ ሕይወት የኢሳይያስን ያህል መረዳት ያለው ባይመስልም፣ የመጽሐፉ ታሪካዊ መሠረት ከኢሳይያስ መጽሐፍ የመጀመሪያው ክፍል ጋር ይመሳሰላል:: ይህም የሆነው ምናልባት ሚክያስ እንደ አሞጽ ከይሁዳ መንደር የመጣ ሰው በመሆኑ ነው::

እስራኤል የቀድሞ እምነቷን ችላ ያለችበት ጊዜ ነበር:: ሚክያስ፣ የእስራኤል ዋና ከተማ ሰማርያ እንደምትወድቅና (1፥5-7)፣ ይሁዳም ባድማ መሆኗ የማይቀር ስለመሆኑ (1፥9-16) ትንቢት ተናግሮአል:: በዚህ ጊዜ ሦስት ዐበይት ታሪካዊ ነገሮች ተከናውነዋል፦

1. በ734-732 ዓ.ቅ.ክ የአሦር ንጉሥ ሜልሳዊ ቴልጌልቴልፌልሶር በሶርያ፣ በጋዛ በተወሰኑ የእስራኤል ግዛቶችና በይሁዳ ላይ ዘምቶአል፤ አስቀሎናና ጋዛ ድል ተደርገዋል፤ ይሁዳ፣ አሞን፣ ኤዶምና ሞዓብ ለአሦር ንጉሥ ገብረዋል፤ እስራኤል ግን አልገበረችም:: በ2ነገ 15፥29 ላይ እንደ ተጠቀሰው፣ የሰሜኑ መንግሥት ገለዓድንና ከገሊላ አውራጃ ይበልጡን ክፍል ጨምሮ አብዛኛውን ግዛቱን አጥቶአል:: ደማስቆ በ732 ወድቃ፣ ከአሦር ግዛት ጋር እንድትቀላቀል ተደርጋለች::
2. በ722-721 ሰማርያ ወደቀች፤ የእስራኤል ሰሜናዊ ግዛትም ድል ተደርጎ በአሦር ተያዘ::
3. ይሁዳ በ701 አሦርን በመቃወም በተደረገው ዐመፅ ተካፋይ ሆነች፤ ከዚህም የተነሣ በንጉሥ ሰናክሬምና በወታደሮቹ ተወረረች፤ ይሁን እንጂ ኢየሩሳሌም ሳትወረር ቀርታለች::

ሥነ ጽሑፋዊ ባሕርያቱ

የሚክያስ የአጻጻፍ ዘዬ ከኢሳይያስ አጻጻፍ ጋር ተመሳሳይ ነው:: ሁለቱም ነቢያት ጠንካራ ቃልና ዘይቤአዊ አነጋገሮችን ይጠቀማሉ፤ ሁለቱም ሰዎች አስፈሪ ስለ ሆነው ቅጣትና ተስፋ ሰጪ ስለ ሆነው ፍትሕ ትልቅ ትኵረት አድርገዋል:: ሚክያስ በአንድ ድምፀት ከአንድ በላይ ትርጒም በሚሰጡ ቃላት መጫወትን ያዘወትራል (1፥10-15 አግራጭ ትርጒሙን ይመ)::

መሪ ሐሳቡና መልእክቱ

በአስተዋፅኦው ላይ እንደ ተመለከተው፣ የሚክያስ መልእክት ጥፋት አዘል ወይም ተስፋ ሰጭ የትንቢት ቃላት የሚፈራረቁበት ነው:: የመልእክቱም መሪ ሐሳብ የእግዚአብሔርን ፍርድና ማዳኑን የሚያመለክት ነው:: እግዚአብሔር የጣዖት አምልኮን ፣ ፍትሕ ማጓደልን ዐመፀኝነትንና የባዕድ የአምልኮ ሥርዐትን እንደሚጠላ፣ ነገር ግን ንስሓ በሚገባው ሰው ደስ እንደሚለው ሚክያስ በአ ጽንዖት ይገልጻል:: የዳዊት መንግሥት ማብቂያው የተቃረበ ሲመስል፣ ሊመጣ ባለው አዳኝና መሲሕ እጅግ የገነነ ይሆናል::

አስተዋፅኦ

1 ርእሳዊ መግለጫ (1፥1)

2 በእስራኤልና በይሁዳ ላይ የተነገረው ፍርድ (1፥2-3፥12)

ሀ. መግቢያ (1፥2)

ለ. የተተነበየው ጥፋት (1፥3-7)

ሐ. ስለማደርሰው ጥፋት ወዮታ (1፥8-16)

መ. በሚክያስ ዘመን በነበረው ኅብረተሰብ የታየው ምግባረ ብልሹነት (2፥1-11)
ሠ. በጨለማ ውስጥ የተስፋ ፍንጣቂ (2፥12-13)
ረ. በአለቆች ላይ የተሰጠ ፍርድ (ም 3)
3 ስለ እስራኤልና ስለ ይሁዳ የተነገረ ተስፋ (ም 4-5)
ሀ. ወደ ፊት የሚመጣው መንግሥት (ም 4)
ለ. ሊመጣ ያለው ንጉሥ (5፥1-5)
ሐ. የእግዚአብሔር ሕዝብ ድል እንደሚያገኝ (5፥5-15)
4 እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር ያለው ሙግት (ም 6)
ሀ. እግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ያቀረበው ክስ (6፥1-8)
ለ. የሚመጣው ፍርድ (6፥9-16)
5 ተስፋ መቍረጥ ወደ ድል እንደሚቀየር (ም 7)
ሀ. ሚክያስ ስለ ኅብረተ ሰቡ ምግባረ ብልሹነት ማዘኑ (7፥1-6)
ለ. ሚክያስ የነበረው አስተማማኝ ተስፋ (7፥7)
ሐ. ወደ ፊት የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚጠብቀው ብሩህ ተስፋ (7፥8-13)
መ. የእግዚአብሔር መንግሥት ድል አድራጊነት (7፥14-20)

1 በይሁዳ ነገሥታት በኢዮአታም፣ በአካ
ዝና በሕዝቅያስ ዘመን ወደ ሞሬታዊው
ወደ ሚክያስ የመጣው *የእግዚአብሔር*
ቃል፣ ስለ ሰማርያና ስለ ኢየሩሳሌም ያየው
ራእይ ይህ ነው፤

2 እናንተ አሕዛብ ሆይ፤ ሁላችሁም ስሙ፤
ምድር ሆይ፤ በውስጧም የምትኖሩ ሁሉ
አድምጡ፤
ጌታ ከቅዱስ መቅደሱ፣
ልዑል *እግዚአብሔር* በእናንተ ላይ
ይመሰክርባችኋል::

በሰማርያና በኢየሩሳሌም ላይ የተላለፈ ፍርድ

3 እነሆ፤ *እግዚአብሔር* ከመኖሪያ ስፍራው
ይመጣል፤
ወርዶም በምድር ከፍታዎች ላይ
ይራመዳል::
4 ተራሮች ከሥሩ ይቀልጣሉ፤
ሸለቆዎችም ይሰነጠቃሉ፤
በእሳት ፊት እንዳለ ሰም፣
በገደል ላይ እንደሚወርድ ፈሳሽ ይሆናሉ::
5 ይህ ሁሉ የሚሆነው ስለ ያዕቆብ በደል፣
ስለ እስራኤልም ቤት ኀጢአት ነው::
የያዕቆብ በደል ምንድን ነው?
ሰማርያ አይደለችምን?
የይሁዳስ የኰረብታ መስገጃ ምንድን ነው?
ኢየሩሳሌም አይደለችምን?

6 "ስለዚህ ሰማርያን የፍርስራሽ ክምር፣
ወይን የሚተከልባትም ስፍራ አደርጋታለሁ፤
ድንጋዮቿን ወደ ሸለቆ አወርዳለሁ፤
መሠረቷንም ባዶ አደርጋለሁ::
7 ጣዖቶቿ ሁሉ ይሰባበራሉ፤
ለቤተ መቅደሷ የቀረበው ገጸ በረከት
በእሳት ይቃጠላል፤
ምስሎቿን ሁሉ እደመስሳለሁ፤
ገጸ በረከቷን በዝሙት አዳሪነት
እንደ ሰበሰበች ሁሉ፣
አሁንም ገጸ በረከቷ የዝሙት አዳሪነት
ዋጋ መቀበያ ይሆናል::

ልቅሶና ሐዘን

8 በዚህ ምክንያት አለቅሳለሁ፤ ዋይ ዋይም
እላለሁ፤
ባዶ እግሬንና ዕርቃኔን እሄዳለሁ፤
እንደ ቀበሮ አላዝናለሁ፤
እንደ ጉጉትም አቃስታለሁ::
9 ቍስሏ የማይሽር ነውና፤
ለይሁዳ ተርፎአል፤
እስከ ሕዝቤ መግቢያ በር፣
እስከ ኢየሩሳሌም እንኳ ደርሶአል::
10 በጌት[ሀ] አታውሩት፤
ከቶም አታልቅሱ[ለ]፤
በቤትዓፍራ[ሐ]፣

1፥1 ቍ14፤ 1ዜና3፥12:13፤ ኢሳ1፥1፤ ኤር26፥18፤ሆሴ1፥1
1፥2 ዘዳ31፥50፤ ዘጸ4፥26፤32፥1፤ መዝ11፥4፤50፥7፤ ኢሳ1፥2፤ኤር6፥19
1፥3 ኢሳ18፥4፤ 64፥1፤አሞ4፥13
1፥4 ዘኍ16፥31፤ ኢዮ9፥5፤መዝ46፥2፤ ናሆ1፥5
1፥5 አሞ8፥14
1፥6 ዘጸ20፥6፤ ሕዝ13፥14፤አሞ5፥11
1፥7 ዘፀ32፥20፤ ዘዳ9፥21፤23፥17-18፤ ሕዝ6፥6
1፥8 ኢሳ15፥3፤ 20፥2
1፥9 2ነገ18፥13፤ ኢሳ3፥26፤ ኤር10፥19፤46፥11

[ሀ]10 'ጌት' የሚለው ቃል በዕብራይስጡ 'አውራ' ከሚለው ጋር ተመሳሳይ አነባበብ አለው:: [ለ]10 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ሲስማ ማ፣ የሰብዓ ሊቃናት ትርጒም ግን 'በአኮ ላይ አታልቅሱ' ይላል:: 'በአኮ' የምለው የዕብራይስጡ ቃል 'አለቀሰ' ከሚለው የዕብራሙ ቃል ጋር ተመሳሳይ አነባበብ አለው:: [ሐ]10 'ቤት ዓፍራ' ትርጒሙ 'የትቢያ ቤት' ማለት ነው::

1፥1 *ሚክያስ*፤ የስሙ ትርጒም፣ "እንደ እግዚአብሔር ያለ ማን ነው?" ማለት ነው:: *ሞሬታዊው*፤ ከመግቢያው "ጸሐፊው" የሚለውን ይመ:: *በኢዮአታም በአካዝና በሕዝቅያስ*፤ ከመግቢያው "የተጻፈበት ዘመን" የሚለውን ይመ:: የእነዚህን ነገሥታትና የሚክያስን መጽሐፍ ታሪካዊ ዳራ በተመለከተ 2ነገ 15፥32-16፥20፤ 18-20 ይመ:: ኢሳይያስ፣ ሆሴዕና ሚክያስ ትንቢት የተናገሩት ከሞላ ጐደል በተመሳሳይ ዘመን ነበር (ኢሳ 1፥1፣ ሆሴ 1፥1 ይመ):: *ራእይ*፤ ኢሳ 1፥1 እና ማብ ይመ:: *ስለ ሰማርያና ስለ ኢየሩሳሌም*፤ የእስራኤል (የሰሜኑ መንግሥት) እና የይሁዳ (የደቡቡ መንግሥት) ዋና ከተሞች ናቸው:: ሚክያስ የተናገረው ፍርድ፣ የሚመለከተው ዋና ከተሞቹን ብቻ ሳይሆን፣ በውስጣቸው የሚኖረውን ሕዝብ ጭምር ነው::

1፥2 *ስሙ*፤ በዕብራይስጡ ይህ ቃል በተጨማሪ በምዕ3፥1 እና 6፥1 "አድምጡ" ተብሎ የተተረጐመውን፣ እነርሱን አስመልክቶ የተነገረውን ትንቢት ያስተዋውቃል (እንዲሁም 3፥9፤6፥2 ይመ):: *አሕዛብ...ምድር*፤ እግዚአብሔር ሕዝብን ሁሉ ለፍርድ በሚጠራብት ጊዜ፣ የእግዚአብሔር ቀን የቀረበ መሆኑን የሚያመለክት ማሳሰቢያ ነው:: ሚክያስ ያችን ቀን እየተመለከተ፣ በእስራኤልና በይሁዳ ላይ ፍርዱ አይቀሬ መሆኑን በትንቢቱ ይናገራል:: *ከቅዱስ መቅደሱ*፤ በመዝ 11፥4 በዮና 2፥7፤ በዕን 2፥20 እንደተገለጸው መንግሥተ ሰማያትን ያመለክታል (ቍ 3 ይመ)::

1፥3 *እግዚአብሔር... ይመጣል*፤ እግዚአብሔር በታሪክ ውስጥ ጣልቃ እንደሚገባ የሚያመለክት የብሉይ ኪዳን የተለመደ አገላለጽ ነው (መዝ 18፥9፤96፥13፤144፥5፣ ኢሳ 26፥21፤31፥4፤ 64፥1-3 ይመ):: *ከፍታዎች*፤ ተራሮችን ወይም የአረማውያንን ቤተ ጣዖቶች የሚያመለክት ሊሆን ይችላል:: ከዚህ ላይ ሁለቱም ተጠቅሰዋልና (ቍ 4-5)፤ ከአሞ 4፥13 ጋር ያነጻጽሩ::

1፥4 *ተራሮች...ይቀልጣሉ*፤ መዝ 97፥5፣ ናሆ 1፥5 ይመ::

1፥5 *ስለ ያዕቆብ*፤ ያዕቆብ የእስራኤል ተለዋጭ ስም ነው (ዘፍ 32፥28 እና ማብ ፣ 35፥10 ይመ):: *እስራኤልም*፤ በዚህ ስፍራና በቍ 13 የሚያመለክተው በተለይ የሰሜኑን መንግሥት ሲሆን፣ ሚክያስ ግን ለደቡቡ መንግሥት (3፥1፣8-9፣ 5፥1:3 ይመ) ወይም ለመላው የቃል ኪዳን ሕዝብ (ቍ 14፥15፣ 2፥12፣ 5፥1፤ 6፥2 ይመ) ተጠቅሞበታል:: *የኰረብታ መስገጃ*፤ የአረማውያንን የጣዖት አምልኮ ማእከል የሚያመለክት ነው (2ዜና 28፥25 ይመ)::

1፥6-7፤ በዚህ ስፍራ ተናጋሪው እግዚአብሔር ነው:: ይህ የትንቢት ቃል በሚክያስ ዘመን አሦራውያን ሰማርያን በ722-721 ዓ.ቅ.ክ. ባወደሙበት ጊዜ ተፈጽሞአል (2ነገ 17፥6)::

1፥6 *ወደ ሸለቆ*፤ የሰማርያ ከተማ የተቈረቈረችው በኰረብታ ላይ ነበር (1ነገ 16፥24)::

1፥7 *በዝሙት አዳሪነት*፤ አብዛኛውን ጊዜ ዝሙት አዳሪነት በብሉይ ኪዳን የጣዖት አምልኮ ወይም የመንፈሳዊ ታማኝነት ጒድለት ምልክት ነው (ዘፀ 34፥15-16፤ መሳ 2፥17፤ ሕዝ 23፥29-30):: *ዋጋ*፤ ሰማርያ በጣዖት አምልኮ የሰበሰበችውን ሀብት አሦራውያን ወስደው፣ በአማልክቶቻቸው ቤተ መቅደስ ውስጥ ዳግም ለጣዖት አምልኮ ተጠቅመውበታል::

1፥8 *በዚህ*፤ የሚመጣውን የሰማርያን መጥፋት የሚያመለክት ነው:: *ባዶ እግሬንና*፤ የሐዘን ምልክት ነው (2ሳሙ 15፥30):: ሚክያስ ባዶ እግሩንና ዕርቃኑን በኢየሩሳሌም ከተማ የተጓዘበት ሁኔታ ሳይኖር አይቀርም (ከኢሳ 20፥2 ጋር ያነጻጽሩ):: *ዕርቃኔን*፤ በወገቡ ላይ ብቻ ጨርቅ ታጥቆ ነበር::

1፥9 *ቍስሏ*፤ ሰማርያ በወረራ እንደምትያዝ የተነገረ ፍርድ ነው:: *የማይሽር*፤ ኢሳ 17፥11 እና ማብ፣ ኤር 30፥12 ይመ:: *በር*፤ አሦራውያን በሰሜኑ መንግሥት ላይ የሚያደርሱት ጥፋት እስከ ኢየሩሳሌም በር ድረስ እንደሚተላለፍ በሽታ ይሰራጫል ማለት ነበር (ቍ 12):: በር በዚያ ዘመን የከተማዋ የአስተዳደር ሥራ የሚካሄድበት ስፍራ ነበር (ዘፍ 19፥1 እና ማብ፣ ሩት 4፥1-4 ይመ)::

1፥10-15፤ በአማርኛ ትርጒሙ ላይ በተለያየ መንገድ ሊብራሩ የሚችሉ ቃላት ተገልጸዋል:: በሼፌላህ አጠገብ አሉ ተብለው የተጠቀሱት ከተሞች ማለትም በተራራ ግርጌ (500-1500 ጫማ ከፍታ ያላቸው)፣ በሜድትራኒያን ጠረፍ በይሁዳ ተራሮች መካከል ይገኛሉ::

1፥10 *በጌት አታውሩት*፤ እነዚህ ቃላት በይሁዳ ላይ ስለሚደረግ የቀብር ልቅሶ የሚያመለክቱ ናቸው:: ሚክያስ በጌት የሚኖሩ አረማውያን በእግዚአብሔር ሕዝብ መውደቅ እንዲደሰቱ

በትቢያ ላይ ተንከባለሉ::
11እናንት በሻፊር[ሀ] የምትኖሩ፣
ዕራቃናችሁን ሆናችሁ በኀፍረት ዕለፉ፤
በጸዓናን[ለ] የሚኖሩ
ከዚያ አይወጡም፤
ቤትዔጼል በሐዘን ላይ ናት፤
ለእናንተም መጠጊያ ልትሆን አትችልም::
12ከመከራው መገላገልን በመሻት፣
በማሮት[ሐ] የሚኖሩ በሥቃይ ይወራጫሉ፤
እስከ ኢየሩሳሌም በር ሳይቀር፣
ክፉ ነገር ከእግዚአብሔር ዘንድ
መጥቶአልና::
13እናንት በለኪሶ[መ] የምትኖሩ፣
ፈረሶችን ከሠረገላው ጋር አያይዙ፤
ለጽዮን ሴት ልጅ፣
የኀጢአት መጀመሪያ እናንት ነበራችሁ፤
የእስራኤል በደል
በእናንተ ዘንድ ተገኝቶአልና::
14ስለዚህ እናንተ ለሞሬሼትጌት፣
ማጫ ትሰጣላችሁ፤
የአክዚብ[ሠ] ከተማ፣
ለእስራኤል ነገሥታት መታለያ
ትሆናለች::
15እናንት በመሬሳ[ረ] የምትኖሩ
ድል አድራጊ አመጣባችኋለሁ፤
ያ የእስራኤል ክብር የሆነው
ወደ ዓዶላም ይመጣል::
16ደስ ለምትሰኙባቸው ልጆቻችሁ፣
በሐዘን ራሳችሁን ተላጩ፤
ራሳችሁን እንደ አሞራ ራስ ተመለጡት፤
ከእናንተ በምርኮ ይወሰዳሉና::

የእግዚአብሔርና የሰው ዕቅድ

2 ክፉ ለመሥራት ለሚያቅዱ፣
በመኝታቸው ሳሉ ተንኰል
ለሚያውጠነጥኑ ወዮላቸው!
ሲነጋ በማለዳ ይፈጽሙታል፤
የሚያደርጉበት ኀይል በእጃቸው ነውና::
2ዕርሻ ይመኛሉ፤ ይይዙታልም፤
ቤት ይመኛሉ፤ ይወስዱታልም፤
የሰውን ቤት፣
የባለንጀራን ርስት አታልለው ይወስዳሉ::
3ስለዚህ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤
"እነሆ፤ በዚያ ሕዝብ ላይ ጥፋት ላመጣ
ዐቅጃለሁ፤
ከዚህም ለማምለጥ አትችሉም::
ከእንግዲህ በትዕቢት አትመላለሱም፤
የመከራ ጊዜ ይሆናልና::
4በዚያ ቀን ሰዎች ይሣለቁባችኋል፤
በሐዘን እንጕርጕሮ እንዲህ እያሉ
ያፌዙባችኋል፤
'እኛ ፈጽሞ ጠፍተናል፤
የወገኔ ርስት ተከፋፍሎአል::
ከእኔ ነጥቆ ወሰደ፣
ዕርሻዎቻችንን ላሸነፉን አከፋፈለ::'
5ስለዚህ በእግዚአብሔር ጉባኤ ውስጥ፣
መሬት በዕጣ የሚያካፍል ማንም
አይኖርም::

ሐሰተኞች ነቢያት

6ነቢያቶቻቸው፣ "ትንቢት አትናገሩብን፤
ስለ እነዚህ ነገሮች ትንቢት አትናገር፤
ውርደት አይደርስብንም" ይላሉ::
7የያዕቆብ ቤት ሆይ፤ እንዲህ ሊባል ይገባልን?
"የእግዚአብሔር መንፈስ የማይታገሥ ነውን?

1፡11 ሕዝ23፡29
1፡12 ኤር14፡19፤ 40፡2
1፡13 ኢሱ10፡3፤ መዝ9፡14
1፡14 ቍ1፤ ኢሱ15፡44፤ 2ነገ16፡8፤ ኤር15፡18
1፡15 ኢሱ12፡15፤ 15፡44
1፡16 ዘሌ13፡40፤ ዘዳ4፡27፤ ኢዮ1፡20፤ አሞ5፡27
2፡1 1ሳሙ29፡20፤ መዝ36፡4
2፡2 1ሳሙ8፡14፤ ምሳ30፡14፤ ኢሳ1፡23፤5፡8፤ ሕዝ46፡18
2፡3 ኢሳ2፡12፤ ኤር18፡11፤አሞ3፡1-2
2፡4 ዘሌ26፡31፤ ኤር4፡13፤6፡12
2፡5 ዘኍ34፡13፤ ዘዳ32፡13፤ኢሱ18፡4
2፡6 መዝ44፡13፤ ኤር18፡16፤19፡8፤ 25፡18፤29፡18፤ ሚክ6፡16
2፡7 መዝ15፡2፤ 84፡11፤119፡65

[ሀ]11 'ሻፊር' ትርጕሙ አስደሳች ማለት ነው:: [ለ]11 'ጸዓናን' የሚለው ቃል በዕብራይስጡ 'ውጣ' ከሚለው ጋር ተመሳሳይ አነባበብ አለው:: [ሐ]12 'ማሮት' የሚለው ቃል በዕብራይስጡ 'መራራ' ከሚለው ጋር ተመሳሳይ አነባበብ አለው:: [መ]13 'ለኪሶ' የሚለው ቃል በዕብራይስጡ ቡድን ከሚለው ጋር ተመሳሳይ አነባበብ አለው:: [ሠ]14 'አክዚብ' ትርጕሙ አታላይ/ማታለል ማለት ነው:: [ረ]15 'መሬሳ' የሚለው ቃል በዕብራይስጡ 'ድል አድራጊ' ከሚለው ጋር ተመሳሳይ አነባበብ አለው::

አልፈለገም፤ ከ2ሳሙ 1፡20 ጋር ያነጻጽሩ:: *በትቢያ ላይ ተንከባለሉ፤* ከሚመጣው አስከፊ ጥፋት የተነሣ የሚሆነውን ሐዘን መግለጫ ምልክት ነው፤ ኢሳ 47፡1 እና ማብ ይመ::

1፡11 *ዕራቃናችሁን…በሐፍረት፤* ወደ ፊት እስረኞች ሲሆኑ የሚገጥማቸውን ሁኔታ ያመለክታል (ኢሳ 20፡4 ይመ):: *ከዚያ አይወጡም፤* በወረራው ምክንያት ሕዝቡ ከቤታቸው ውጭ ለመንቀሳቀስ አይደፍሩም::

1፡12 *መጥቶአልና፤* ሚክያስ የወደፊቱን በግልጽ ተመልክቶአል፤ ለእርሱ የታየውም አሁኑኑ እንደ ተፈጸመ ዐይነት ነበር::

1፡13 በለኪሶ፤ በይሁዳ ካሉት ትልልቅ ከተሞች አንዱ ነው (ኢሳ 36፡2 እና ማብ ይመ):: በኋለኛው ዘመን ሰናክሬም ይህችን ከተማ በመያዙ ተኰራርቶ ነበር፤ ከዚህ የተነሣም ባደረገው ነገር በመርካቱ በነነዌ የነበረውን ቤተ መንግሥቱን ያከናወነውን ዘረፋ በሚያሳዩ ሥዕሎች አስጊጦት ነበር:: *ፈረሶችን … አያይዙ፤* ማምለጥ እንድትችሉ ለማለት ነው:: *ለጽዮን ሴት ልጅ፤* ኢየሩሳሌምንና ነዋሪዎቿን በሰውኛ ዘይቤ የሚገልጽ ነው::

1፡14 *ማጫ ትሰጣላችሁ፤* በ1ነገ 9፡16 ላይ ይህ ሐረግ በዕብራይስጡ፣ "የጋብቻ ስጦታ" ተብሎ ተተርጕሞአል:: አባት ልጁ በምታገባበት ጊዜ የጋብቻ ስጦታ እንደሚሰጣት ሁሉ፣ ኢየሩሳሌም ሞሬሼትጌትን መስጠት አለባት:: *የአክዚብ፤* አግራጌ ትርጕሙን ይመ:: "አታላይ" የሚለው የቃሉ ትርጕም በኤር 15፡18 ላይ በበጋ የሚደርቀውን ምንጭ ለመግለጽ ተጠቅሶአል:: ልክ እንደዚህ ምንጭ፤ የአክዚብ ከተማ መኖር ያከትማል ማለት ነው:: *ለእስራኤል፤* የ1፡5 ማብ ይመ::

1፡15፤ ከቍ 6-7 እንደተገለጸው ሚክያስ አሁንም እግዚአብሔርን ወክሎ ይናገራል:: *የእስራኤል ክብር፤* እግዚአብሔር ራሱ ነው (1ሳሙ 15፡29 ይመ):: *ወደ ዓዶላም ይመጣል፤* በፍርድ ይመጣል ማለት ነው::

1፡16፤ እስራኤል ከ722-721 ዓ.ቅ.ክ በአሦራውያን በምርኮ ተወሰዱ፤ ይሁዳም እንዲሁ በ586 ዓ.ቅ.ክ. በባቢሎናውያን በምርኮ ተወሰዱ::

2፡1-5፤ በቀጥታ የሚመለከተው ድኾችን የሚጨቍኑ ሀብታም የመሬት ከበርቴዎችን ነው::

2፡1 *የሚያደርጉበት ኀይል፤* ጨቋኝ ሀብታሞች የኀብረተሰባቸውን የሥልጣን መዋቅር ስለተቈጣጠሩ፣ በድኾች ጫንቃ ሀብት ማካበትን ቀጠሉ::

2፡2 *ይመኛሉ፤* ዐሥረኛውን ትእዛዝ በመተላለፍ ነው (ዘፀ 20፡17 እና ማብ ዘዳ 5፡21 ይመ):: *ርስት፤* የአንድ ቤተ ሰብ ቋሚ ንብረት የሆነውን መሬት ያመለክታል፤ በዘሌ 25፡10፡13 (የኢዮቤልዩ ዓመት)፣ በዘኍ 27፡1-11፤36፡1-12 (የሰለጰዓድ ሴት ልጆች)፣ 1ነገ 21፡1-19 (የናቡቴ የወይን እርሻ) የሚለውን ይመ::

2፡3 ስለዚህ፤ በእስራኤል ባሉ ኀያላን ኀጢአት የተነሣ፣ ጥፋት እንደሚመጣባት የሚያመለክት ነው:: *ጥፋት፤* አይቀሬ የሆነ ስደት ነው::

2፡4 *እኛ…ከእኔ፤* የእግዚአብሔር ፍርድ የሚመጣባቸውን ሀብታም የመሬት ከበርቴዎች ያመለክታል:: *ወሰደ* (እርሱ)፤ እግዚአብሔርን ያመለክታል:: *ላሸነፉን፣* ምድሪቱን አሸንፈው የሚይዙትን ከሓዲ አሦራውያን (ኢሳ 33፡1 እና ማብ ይመ) ያመለክታል::

2፡5 *መሬት በዕጣ የሚያካፍል…ማንም፤* የቃል ኪዳኑን ሕዝብ ተስፋ ሁሉ አይካፈሉም::

2፡6 *ነቢያቶቻቸው፤* ቃላቸው ወደ ሚክያስ የደረሰውን ሐሰተኞች ነቢያት ነው::

እንዲህ ያሉት ነገሮችንስ ያደርጋልን?”
“መንገዱ ቀና ለሆነ፣
ቃሌ መልካም አያደርግምን?
8 በመጨረሻ በሕዝቤ ላይ ጠላት ሆናችሁ
ተነሣችሁ፤
የጦርነት ሐሳብ ሳይኖራቸው፣
በሰላም ከሚያልፉ ሰዎች ላይ፣
ማለፊያ መጐናጸፊያ ገፈፋችሁ::
9 ከሚወዱት ቤታቸው፣
የሕዝቤን ሴቶች አስወጣችኋቸው፤
ክብሬን ከልጆቻቸው፣
ለዘላለም ወሰዳችሁ::
10 ተነሡና፤ ከዚያ ሂዱ፤
ይህ ማረፊያ ቦታችሁ አይደለምና፤
ምክንያቱም ረክሶአል፤
ክፉኛም ተበላሽቶአል::
11 ሐሰተኛና አታላይ ሰው መጥቶ፣
‘ስለ ብዙ የወይን ጠጅና ስለሚያሰክር
መጠጥ ትንቢት እንናገራችኋለሁ’ ቢል፣
ለዚህ ሕዝብ ተቀባይነት ያለው ነቢይ
ይሆናል::

የትድግና ተስፋ

12 “ያዕቆብ ሆይ፤ በእርግጥ ሁላችሁንም
እሰበስባለሁ፤
የእስራኤልንም ትሩፍ በአንድነት
አመጣለሁ፤
በጕረኖ ውስጥ እንዳሉ በጎች
በመሰማሪያ ላይ እንዳለ መንጋ በአንድነት
እሰበስባቸዋለሁ፤
ቦታውም በሕዝብ ይሞላል::
13 የሚሰብረው ወጥቶ በፊታቸው ይሄዳል፤
እነርሱም በሩን በመስበር ወጥተው
ይሄዳሉ፤
እግዚአብሔር እየመራቸው፣
ንጉሣቸው ቀድሞአቸው ይሄዳል::

መሪዎችና ነቢያት ተገሠጹ

3 ከዚያም እኔ እንዲህ አልሁ፤
“እናንት የያዕቆብ መሪዎች፤
እናንት የእስራኤል ቤት ገዦች ስሙ፤
ፍትሕን ማወቅ አይገባችሁምን?
2 መልካሙን ጠላችሁ፤ ክፉውንም ወደዳችሁ፤
የሕዝቤን ቈዳ ገፈፋችሁ፤
ሥጋቸውንም ከዐጥንቶቻቸው ለያችሁ፤
3 የሕዝቤን ሥጋ በላችሁ፤
ቈዳቸውን ገፈፋችሁ፤
ዐጥንቶቻቸውንም ሰባበራችሁ፤
በመጥበሻ እንደሚጠበስ፣
በድስት እንደሚቀቀል ሥጋ ቈራረጣችኋቸው::
4 እነርሱም ወደ እግዚአብሔር ይጮኻሉ፤
እርሱ ግን አይመልስላቸውም፤
ካደረጉት ክፋት የተነሣ፣
በዚያ ጊዜ ፊቱን ከእነርሱ ይሰውራል::
5 እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤
“ሕዝቤን የሚያስቱ ነቢያት፣
ሰው ሲያበላቸው፣ ‘ሰላም አለ’ ይላሉ፤
ሳያበላቸው ሲቀር ግን፣
ጦርነት ሊያውጁበት ይነሣሉ::
6 ስለዚህ ሌሊቱ ያለ ራእይ፣
ጨለማውም ያለ ንግርት ይመጣባችኋል፤
በነቢያት ላይ ፀሐይ ትጠልቅባቸዋለች፤
ቀኑም ይጨልምባቸዋል::
7 ባለ ራእዮች ያፍራሉ፤
ንግርተኞችም ይዋረዳሉ፤
ሁሉም ፊታቸውን ይሸፍናሉ፤
ከእግዚአብሔር መልስ የለምና::”
8 እኔ ግን፣
ለያዕቆብ በደሉን፣
ለእስራኤልም ኀጢአቱን እነግር ዘንድ፣
ኀይልን፣ በእግዚአብሔር መንፈስ፣
ፍትሕና ብርታት ተሞልቻለሁ::
9 እናንት የያዕቆብ ቤት መሪዎች፣
እናንት የእስራኤል ቤት ገዦች፣
ፍትሕን የምትንቁ፤
ትክክለኛ የሆነውንም ነገር ሁሉ
የምታጣምሙ፤ ስሙ፤
10 ጽዮንን ደም በማፍሰስ፣
ኢየሩሳሌምን በክፋት የምትገነቡ፤ ስሙ::
11 መሪዎቿ በጉቦ ይፈርዳሉ፤
ካህናቷ ለዋጋ ሲሉ ያስተምራሉ፤
ነቢያቷም ለገንዘብ ሲሉ ይናገራሉ::
ነገር ግን በእግዚአብሔር ላይ
ተደግፈውም፣
“እግዚአብሔር በመካከላችን አይደለምን?

2፥9 ኤር10፥20
2፥10 ዘሌ18፥25-29፤ዘዳ12፥9፤መዝ106፥38-39፤ሰቆ4፥15
2፥11 ዘሌ10፥9፤ 2ዜና36፥16፤ ኢሳ30፥10፤ኤር5፥31
2፥12 ነሀ1፥9፤ ሚክ4፥7፤5፥7፤7፥18
2፥13 ኢሳ52፥12፤ 60፥11
3፥1 ኤር5፥5
3፥2 መዝ53፥4፤ ሕዝ22፥27
3፥3 ኢዮ24፥14፤ መዝ14፥4፤ ሕዝ11፥7፤24፥4-5፤ 34፥4
3፥4 ዘዳ1፥45፤ 31፥17፤1ሳሙ8፥18፤ ኢዮ15፥31፤ ኢሳ58፥4፤ ኤር11፥11፤ሕዝ8፥18
3፥5 ኢሳ3፥12፤ 9፥16፤53፥6፤ኤር4፥10
3፥6 ኢሳ8፥19-22፤ 29፥10፤ሕዝ7፥26፤ 12፥24፤አሞ8፥11
3፥7 ዘሌ13፥45፤ አስ6፥12፤ ኢሳ44፥25፤ ኤር6፥15፤ ሕዝ20፥3፤ሚክ7፥16
3፥8 ኢሳ57፥12፤ 61፥2
3፥9 መዝ58፥1-2፤ ኢሳ1፥23
3፥10 ኢሳ59፥7፤ ኤር22፥13፡17፤ ሕዝ22፥27፤ ሚክ7፥2፤ናሆ3፥1፤ ዕን2፥12
3፥11 ዘፀ23፥8፤ ዘሌ19፥15፤ ኢሳ1፥23፤ 10፥20፤56፥11፤ ኤር6፥13፤7፥4፤ ሰቆ4፥13፤ሕዝ13፥9፤ 34፥2፤ሆሴ4፥8፡18፤ ሚል2፥9

2፥7፤ ከቍ 6-7 ያሉት ጥቅሶች የተነገሩት በሚክያስ ሲሆን፣ ከቍ 7ለ-13 ያሉት ደግሞ የተነገሩት በእግዚአብሔር ነው::

2፥10 ***ማረፊያ ቦታችሁ***፤ ሰዎች በሰላምና በጸጥታ የሚቀመጡበት፣ እንደ ግል ቦታ የሚቈጠር ስፍራ ነው (ከኢሱ 1፥13-15፤21፥43-44፤22፥4 ጋር ያነጻጽሩ)::

2፥11፤ ስለ ትልቅ ሀብት ብዙ ተስፋ የሚናገር ማንኛውም ሰው አድማጭ ያገኛል::

2፥12-13፤ እስራኤላውያን በምርኮ ተነድተው ቢሄዱም እንኳ፣ ቅሬታዎቹ ተመልሰው ይመጣሉ (የኢሳ 1፥9 ማብ ይመ)::

2፥12 ***ያዕቆብ...የእስራኤልንም***፤ መላውን ሕዝብ ማለትም ሰሜኑንና ደቡቡን ያመለክታል::

3፥1-12፤ ቍ 1-4 የእስራኤልን አለቆች ኀጢአት፣ ከቍ 5-7 የሐሰተኛ ነቢያትን፣ ከቍ 9-12 የአለቆችን፣ የካህናትንና የነቢያትን የሚመለከት ነው::

3፥1 ***የያዕቆብ...የእስራኤል***፤ በዚህ ቦታ የተጠቀሱት ሁለት ስሞች የሚያመለክቱት ይሁዳን ነው (ቍ 9-10 ይመ)::

3፥2-3 ***ቈዳቸውን ገፈፋችሁ፤...በድስት እንደሚቀቀል ሥጋ***፤ አለቆች ሕዝቡን እንዴት እንዳሠቃዩ የሚገልጹ ተከታታይ ዘይቤአዊ አነጋገሮች ናቸው::

3፥2 ***መልካሙን ጠላችሁ፤ ክፉውን ወደዳችሁ***፤ ከአሞ 5፥15፣ ከሮሜ 12፥9 ጋር ያነጻጽሩ::

3፥4 ይጮኻሉ (እነርሱ)፤ አለቆችን ነው:: ***አይመልስላቸውም***፤ ቍ 7 ይመ:: ***ፊቱን ከእነርሱ ይሰውራል***፤ ዘዳ 31፥17 ይመ፤ ኢሳ 1፥15 እና ማብ ይመ:: አለመታዘዝ ከእግዚአብሔር መለየትን ያመጣል::

3፥5 ***‘ሰላም’ አለ ይላሉ፤*** ሚክያስ ጥፋትንና በምርኮ መጋዝ በይሁዳ ላይ እንደሚደርስ ሲተነብይ፣ ሐሰተኛ ነቢያት ደግሞ ሰላም እንደሚመጣ ይተነብዩ ነበር (ቍ 12፥4፡10 ይመ)፤ እንዲሁም ኤር 6፥13-14፤8፥10-11 ይመ)::

3፥7 ***ባለ ራእዮች***፤ “ነቢያት” በጥንት ጊዜ የሚታወቁበት ስም ነው (1ሳሙ 9፥9 ማብ ይመ)

3፥8፤ ከሚክያስ ዋነኛ ተግባሮች አንዱ ለይሁዳ ኀጢአቷን ማሳወቅ ነበር:: ***መንፈስ...ተሞልቻለሁ***፤ ነቢያት በመንፈስ የተሞሉ መልእክተኞች ናቸው (ኢሳ 48፥16 ይመ)::

ምንም ዐይነት ክፉ ነገር አይደርስብንም”
ይላሉ::
12ስለዚህ በእናንተ ምክንያት፣
ጽዮን እንደ ዕርሻ ትታረሳለች፤
ኢየሩሳሌም የፍርስራሽ ክምር ትሆናለች፤
የቤተ መቅደሱም ኰረብታ ዐረም
የበቀለበት ጒብታ ይሆናል::

የእግዚአብሔር ተራራ

4 በመጨረሻው ዘመን፣
የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ተራራ፣
ከተራሮች ልቆ ይታያል፤
ከኰረብቶች በላይ ከፍ ይላል፤
ሕዝቦችም ወደ እርሱ ይጐርፋሉ::
2ብዙ አሕዛብ መጥተው እንዲህ ይላሉ፤
“ኑ፤ ወደ እግዚአብሔር ተራራ፣
ወደ ያዕቆብ አምላክ ቤት እንሂድ፤
በመንገዱ እንድንሄድ፣
መንገዱን ያስተምረናል::”
ሕግ ከጽዮን ይመጣል፤
የእግዚአብሔርም ቃል ከኢየሩሳሌም::
3እርሱ በብዙ ሕዝብ መካከል ይፈርዳል፤
በሩቅና በቅርብ ባሉ ኀያላን መንግሥታት
መካከል ያለውን ግጭት ያቆማል፤
ሰይፋቸውን ማረሻ፣
ጦራቸውንም ማጭድ ያደርጉታል::
አንዱ መንግሥት በሌላው መንግሥት
ላይ ሰይፍ አያነሣም፤
ከእንግዲህም የጦርነት ትምህርት አይማሩም::
4እያንዳንዱ ሰው በገዛ ወይኑ ሥር፣
ከገዛ በለሱም ሥር ይቀመጣል፤
የሚያስፈራቸው አይኖርም፤
የእግዚአብሔር ጸባኦት አፍ
ተናግሮአልና::
5አሕዛብ ሁሉ፣
በአማልክቶቻቸው ስም ይሄዳሉ፤
እኛ ግን በአምላካችን በእግዚአብሔር ስም፣
ከዘላለም እስከ ዘላለም እንሄዳለን::

የእግዚአብሔር ዕቅድ

6እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤
“በዚያች ቀን ሽባውን እሰበስባለሁ፤
ስደተኞችንና ለሐዘን ያደረግኋቸውን፣
ወደ አንድ ቦታ አመጣለሁ::
7የሽባዎችን ትሩፍ፣
የተገፉትንም ብርቱ ሕዝብ አደርጋለሁ፤
ከዚያች ቀን አንሥቶ እስከ ዘላለም፣
እግዚአብሔር በጽዮን ተራራ በእነርሱ ላይ
ይነግሣል::
8አንተ የመንጋው መጠበቂያ ማማ ሆይ፤
የጽዮን ሴት ልጅ ዐምባ[a] ሆይ፤
የቀድሞው ግዛትህ ይመለስልሃል፤
የመንግሥትም ሥልጣን ለኢየሩሳሌም
ሴት ልጅ ይሆናል::”
9አሁንስ እንደዚህ የምትጮኺው ለምንድን
ነው?
ንጉሥ የለሽምን?
ምጥ እንደ ያዛት ሴት የተጨነቅሽው፣
መካሪሽ ስለ ጠፋ ነውን?
10የጽዮን ሴት ልጅ ሆይ፤
ምጥ እንደ ያዛት ሴት ተጨነቂ፤
አሁንስ ከከተማ ወጥተሽ፣
በሜዳ ላይ መስፈር አለብሽና፤
ወደ ባቢሎን ትሄጃለሽ፣
በዚያ ከጠላት እጅ ትድኛለሽ፤
እግዚአብሔር በዚያ፣
ከጠላቶችሽ ይታደግሻል::
11አሁን ግን ብዙ አሕዛብ፣
በአንቺ ላይ ተሰብስበዋል፤
እነርሱም፣ “የረከሰች ትሁን፤
ዐይናችንም ጽዮንን መዘባበቻ አድርጎ
ይያት” ይላሉ::
12ነገር ግን የእግዚአብሔርን ሐሳብ አያውቁም፤
በአውድማ ላይ እንደ ነዶ የሚሰበስባቸውን፣
የእርሱን ዕቅድ አያስተውሉም::
13የጽዮን ልጅ ሆይ፤ ተነሥተሽ አበራዪ፤
የብረት ቀንድ እሰጥሻለሁና፤
የናስ ሰኰና እሰጥሻለሁ፤
አሕዛብንም ታደቂያቸዋለሽ::”
በግፍ ያግበሰበሱትን ትርፍ ለእግዚአብሔር፣
ሀብታቸውንም ለምድር ሁሉ ጌታ
ታቀርቢያለሽ::

ከቤተ ልሔም ገዥ እንደሚመጣ የተሰጠ ተስፋ

5 አንቺ የጭፍሮች ከተማ ሆይ፤
ጭፍሮችሽን አሰልፊ[+1]፤
ከበባ ተደርጎብናልና፤
የእስራኤልን ገዥ፣

[a]8 ወይም ‘ኰረብታ’
[+1] ወይም አንቺ የተቀጠርሽ ከተማ ሆይ፤ ቅጥርሽን አጥብቂ

3፥12 ዘሌ26፥31፤ 2ነገ25፥9፤ ኢሳ6፥11፤ ኤር17፥3፤22፥6፤52፥13፤ ሰቆ5፥18፤ሕዝ5፥14
4፥1 መዝ22፥27፤ 48፥1፤86፥9፤ኤር3፥17፤ 31፥12፤ሕዝ17፥22፤ ዳን2፥35፤ዘካ8፥3
4፥2 ዘዳ18፥18፤ መዝ25፥8-9፤ 119፥171፤ ኢሳ54፥13፤ ኤር31፥6፤ ሕዝ20፥40፤ ዘካ2፥11፤14፥16
4፥3 መዝ46፥9፤ ኢሳ11፥4፤ኢዩ3፥10፤ ዘካ8፥20-22፤9፥10
4፥4 ዘሌ26፥6፤ 1ነገ4፥25፤ ኢሳ1፥20፤ሕዝ39፥26
4፥5 ኢያ24፥14-15፤ 2ነገ17፥29፤ ኢሳ26፥8፤ዘካ10፥12
4፥6 መዝ106፥47፤ ኤር31፥8፤ ሕዝ34፥13:16፤ 37፥21፤ሶፎ3፥19
4፥7 ዘፍ12፥2፤ ኢሳ2፥2፤ዳን2፥44፤ 7፥14፤ኢዩ2፥32፤ ሚክ2፥12፤ ሉቃ1፥33፤ራእ11፥15
4፥8 ኢሳ1፥26፤ ዘካ9፥9
4፥9 ዘፍ3፥16፤ ኤር8፥19፤30፥6፤48፥41
4፥10 ዘዳ21፥10፤ 2ነገ20፥18፤ ኢሳ43፥14፤48፥20
4፥11 ሰቆ2፥16፤ አብ1፥12፤ሚክ7፥8
4፥12 ዘፍ50፥20፤ ኢሳ55፥8፤ ሮሜ11፥33-34
4፥13 ኢሳ21፥10፤ 23፥18፤ዳን2፥44
5፥1 ሰቆ3፥30

3፥11 በጒብ፤ ኢሳ 1፥23፡5፥23 ይመ::

3፥12፤ ኢየሩሳሌም በ586 ዓ.ቅ.ክ. ተደመሰሰች:: ይህ ጥቅስ ከአንድ ክፍለ ዘመን በኋላ እንደ ገና በኤር 26፥18 ተጠቅሶአል:: ኤር 26፥19 በንጉሥ ሕዝቅያስ አማካኝነት ለተካሄደው መንፈሳዊ ተሐድሶ የሚክያስ ስብከት መሣሪያ እንደ ነበር ይጠቍማል (2ነገ 18፥1-6፤ 2ዜና 29-31 ይመ)::

4፥1-3፤ ከእነዚህ ጥቅሶች ጋር ተመሳሳይ ምንባብ የሆነውን የኢሳ 2፥2-4 ማብ ይመ::

4፥4 *ወይኑ...በለሱም*፤ ሰላምና ጸጥታ የሰፈነበትን የእግዚአብሔርን ግዛት የሚያመለክት ነው፤ (1ነገ 4፥25፤ዘካ 3፥10 ይመ):: *የሚያስፈራቸው አይኖርም* ፤ ሶፎ 3፥13፤ ይመ፤ ፍርሀት ያለፈ ታሪክ ይሆናል ማለት ነው::

4፥5 *በእግዚአብሔር ስም...እንሄዳለን*፤ በመታመን፣ በፍቅር፣ በመታዘዝና በጌታ መደገፍ ማለት ነው፤ ከዘካ 10፥12 ጋር ያነጻጽሩ::

4፥6 *በዚያች ቀን*፤ የመሲሑን ዘመን (ቍ 1 ይመ፣ እንዲሁም የኢሳ 2፥11፡17፡20 ማብ ይመ)::

4፥7 *ቅሬታ*፤ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ማለት ነው (2፥12 እና የኢሳ 1፥9 ማብ ይመ)::

4፥8 *የመንጋው መጠበቂያ ማማ*፤ እረኛም ንጉሥም የነበረው የዳዊት መናገሻ ከተማ ናት:: *የቀድሞው ግዛትህ*፤ የዳዊት መንግሥት መሲሑ ሲነግሥ ትታደሳለች::

4፥9-13፤ ከቍ 9-10 ባለው ሚክያስ በ586 ዓ.ቅ.ክ. የሚሆነውን የመንግሥት መውደቅና የማይቀረውን በምርኮ መወሰድ እንዲሁም በ538 ዓ.ቅ.ክ የሚጀምረውን ተሐድሶ ያመለክታል:: ከቍ 11-13 በኢየሩሳሌም ውድቀት በተደሰቱት ጠላቶች ላይ የተነገረውን የፍርድ ትንቢት የሚያመለክት ነው::

5፥1፤ ኢየሩሳሌም ትከበባለች፤ ንጉሦችዋም ተይዘው ወደ ባቢሎን ይወሰዳሉ (የመጨረሻውን ንጉሥ የሴዴቅያስን ዐይን

ጕንጩን በበትር ይመቱታል::

[2]"አንቺ ግን፣ ቤተ ልሔም ኤፍራታ ሆይ፤
ከይሁዳ ነገዶች[ቸ] መካከል ትንሿ ብትሆኚም፣
አመጣጡ[ኀ] ከጥንት፣
ከቀድሞ ዘመን[ነ] የሆነ፣
የእስራኤል ገዥ፣
ከአንቺ ይወጣልኛል::"

[3]ስለዚህ ወላዲቱ አምጣ እስክትገላገል ድረስ፣
እስራኤል ትተዋለች፤
የተቀሩት ወንድሞቹም፣
ተመልሰው ከእስራኤላውያን ጋር ይቀላቀላሉ::

[4]*በእግዚአብሔር* ኀይል
በአምላኩ *በእግዚአብሔር* ስም ታላቅነት፣
ጸንቶ ይቆማል፤ መንጋውንም ይጠብቃል::
በዚያ ጊዜ ኀያልነቱ እስከ ምድር ዳርቻ
ስለሚደርስ፣
ተደላድለው ይኖራሉ::
[5]እርሱም ሰላማቸው ይሆናል::

ትድግናና ጥፋት

አሦራዊ ምድራችንን ሲወር፣
ምሽጉቻችንንም ጥሶ ሲገባ፣
ሰባት እረኞችን፣
እንዲያውም ስምንት አለቆችን
እናስነሣበታለን::
[6]የአሦርን ምድር በሰይፍ፣
የናምሩድን ምድር[ኘ] በተመዘዘ ሰይፍ ይገዙሉ[አ]፤
አሦራዊው ምድራችንን ሲወር፣
ዳር ድንበራችንን ሲደፍር፣
እርሱ ነጻ ያወጣናል::

[7]የያዕቆብ ትሩፍ፣
በብዙ አሕዛብ መካከል
ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሚወርድ ጠል፣
በሣር ላይ እንደሚጥል ካፊያ፣
ሰውን እንደማይጠብቅ፣
የሰውንም ልጆች ተስፋ እንደማያደርግ
ሰው ይሆናል::
[8]በዱር አራዊት መካከል እንዳለ አንበሳ፣
በእግሩ እየጨፈላለቀ እንደሚሄድ፣
የሰበረውን ማንም ሊነጥቀው እንደማይችል፣
በበግ መንጋ መካከል እንዳለ፣
እንደ ደቦል አንበሳ ሁሉ፣
የያዕቆብም ትሩፍ፣ በአሕዛብ ዘንድ፣
በብዙም ሕዝብ መካከል እንደዚሁ ይሆናል::
[9]እጅህ በጠላቶችህ ላይ በድል አድራጊነት
ከፍ ከፍ ትላለች፤
ጠላቶችህም ሁሉ ይጠፋሉ::

[10]"በዚያን ጊዜ" ይላል *እግዚአብሔር*፤

"ፈረሶቻችሁን ከመካከላችሁ አጠፋለሁ፤
ሠረገሎቻችሁን እደመስሳለሁ::
[11]የምድራችሁን ከተሞች እደመስሳለሁ፤
ምሽጎቻችሁንም ሁሉ አፈርሳለሁ::
[12]ጥንቈላችሁን አጠፋለሁ፤
ከእንግዲህም አታሟርቱም::
[13]የተቀረጹ ምስሎቻችሁን፣
የማምለኪያ ዐምዶቻችሁንም ከመካከላችሁ
አጠፋለሁ፤
ከእንግዲህ ለእጃችሁ ሥራ አትሰግዱም::
[14]የአሼራ ምስል ዐምድ[ከ] ከመካከላችሁ
እነቅላለሁ፤
ከተሞቻችሁንም እደመስሳለሁ::
[15]ያልታዘዙኝን አሕዛብ፣
በቍጣና በመዓት እበቀላቸዋለሁ::"

የእግዚአብሔር ክስ በእስራኤል ላይ

6 *እግዚአብሔር* የሚለውን ስሙ፤
"ተነሡ፤ ጕዳያችሁን በተራሮችም፤ ፊት
አቅርቡ፤
ኰረብቶች እናንተ የምትሉትን ይስሙ፤
[2]ተራሮች ሆይ፤ *የእግዚአብሔርን* ክስ
አድምጡ፤
እናንት የምድር ጽኑ መሠረቶችም፤ ስሙ፤
እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ክርክር አለውና፤
ከእስራኤልም ጋር ይፋረዳል::

5፥2 ዘፍ35፥16፤ 48፥7፤ዘኍ24፥19፤ 1ሳሙ13፥4፤ 2ሳሙ6፥21፤ 2ዜና7፥18፤ መዝ102፥25፤ ማቴ2፥6፤ዮሐ7፥42
5፥3 ኤር7፥29
5፥4 ኢሳ40፥11፤ 49፥9፤52፥13፤ ሕዝ34፥11-15፤23፤ ሚክ7፥14፤ሉቃ1፥32
5፥5 ኢሳ8፥7፤ 9፥6፤10፥24-27፤ ሉቃ2፥14፤
5፥6 ዘፍ10፥8፤ ናሆ2፥11-13፤ ሶፎ2፥13
5፥7 መዝ133፥3፤ ኢሳ44፥4፤ አሞ5፥15፤ሚክ2፥12
5፥8 ዘፍ49፥9፤ መዝ50፥22፤ ኢሳ5፥29፤ ሆሴ5፥14፤ሚክ4፥13፤ ዘካ10፥5
5፥9 መዝ10፥12
5፥10 ዘዐ15፥4፡19፤ ሆሴ14፥3፤ ሐጌ2፥22፤ዘካ9፥10
5፥11 ዘዳ29፥23፤ ኢሳ6፥11፤ ሰቆ2፥2፤ሆሴ10፥14፤ አሞ5፥9
5፥12 ዘዳ18፥10-12፤ ኢሳ2፥6፤8፥19
5፥13 ኢሳ2፥18፤ ሕዝ6፥9፤ ሆሴ10፥2፤ናሆ1፥14፤ ዘካ13፥2
5፥14 ዘዐ34፥13፤ መሳ3፥7፤2ነገ17፥10
6፥1 መዝ50፥1፤ ሕዝ6፥2
6፥2 ዘዳ32፥1፤ መዝ50፥7፤ ኢሳ3፥13፤ ኤር2፥9፤ሆሴ12፥2

[ቸ]2 ወይም *ጎሳዎች* [ኀ]2 ዕብራይስጡ አመጣጡ ይላል ወይም *ከዘላለም የሆነ* [ነ]2 ወይም *ከቀድሞ ቀናት* [ኘ]6 ወይም *ናምሩድን በመግቢያው በር* [አ]6 ወይም *ያፈርሳሉ* [ከ]14 አሼራ የተባለችው አምላክ ትእምርት ነው::

አውጥተዋል፤ 2ነገ 25፥7 ይመ)::

5፥2፤ ከቍ 1 አስፈሪ ትንቢት ጋር ሲነጻጸር በዚህ ክፍል ሲነጻጸር ሚክያስ አዎንታዊ ትንቢት ይናገራል:: *ኤፍራታ፤* የቤተ ልሔም ከተማ ያለችበት ግዛት ነው (ሩት 1፥2፡4፥11፣ 1ሳሙ 17፥12 ይመ):: *ገዥ፤* በመጨረሻ ለእግዚአብሔር አብ የሚገዛውን ክርስቶስን ያመለክታል (የ4፥8 ማብ ይመ):: *አመጣጡ ከጥንት፤* በሥጋ ከተወለደበት ዘመን አስቀድሞ ማለት ነው (ዮሐ 8፥58 ይመ):: *ከቀድሞ ዘመን፤* በታሪክም ውስጥ ሆነ (ከ2ሳሙ 7፥12-16፣ ከኢሳ9፥6-7፣ ከአሞ9፥11 ጋር ያነጻጽሩ) ከዘላለም በፊት እንኳ ለማለት ነው (አማራጭ ትርጕሙን ይመ)::

5፥3 *እስራኤል ትተዋለች፤* መሲሕ ተወልዶ ገዥ እስከ ሚሆንበት ጊዜ ድረስ ማለት ነው:: *እስራኤል፤* የ1፥5 ማብ ይመ::

5፥4 *ኀይል...ታላቅነት፤* በእግዚአብሔር አብ ብርታትና ግርማ መሲሑ እረኛ ይሆናል፤ ይገዛልም::

5፥5 *ሰላማቸው፤* ኢየሱስ "ሰላማችን" ነው (ኤፌ 2፥14)፤ ከጦርነት ነጻ ከመሆን በተጨማሪ፣ በዕብራይስጥ "ሰላም" የሚለው ቃል ትርጕም በብሉይ ኪዳን ብልጥግናን ያመለክታል፤ "የሰላም ልዑል" የሚለውን የኢሳ 9፥6 ማብ፣ ሉቃ 2፥14 ይመ:: *አሦራዊ፤* በየዘመኑ የሚነሡትን የእግዚአብሔርን ሕዝብ ጠላቶች ሁሉ የሚያሳይ ትእምርት ነው፤ ኢሳ 11፥11፣ ዘካ 10፥10-11 ይመ:: *እናስነሣበታለን፤* (እኛ)፤ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ያስነሣበታል ማለት ነው:: *ሰባት...ስምንት፤* ብዛትን ለመግለጽ የገባ ምሳሌያዊ አባባል ነው (የኢዮ 5፥19 ማብ ይመ)::

5፥6 *የናምሩድን ምድር፤* አሦርን ለማለት ነው፤ ዘፍ 10፥8-11 ይመ:: *እርሱ፤* በቍ 2 ላይ የተጠቀሰው ገዥ ነው::

5፥8 *አንበሳ፤* እንዳለፈው ዘይቤያዊ አባባል (ቍ 7) የእግዚአብሔር ሕዝብ በጠላቶቻቸው ላይ የማያጠራጥር ድልን እንደ ሚያገኙ የሚያሳይ ሥዕላዊ አገላለጽ ነው (ቍ 9)::

5፥10-14፤ በመሲሑ ዘመን የእግዚአብሔር ሕዝብ በጦር መሣሪያዎች ወይም በአሕዛብ ጣዖቶች አይታመኑም፤ የሕዝቡ ድልና ስኬታማነት የሚወሰነው ምንጊዜም በእርሱ ላይ ባላቸው መታመን ነው::

6፥1-16፤ ይህ ምዕራፍ የሚያሳየው እግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ያለውን የሕግ ክስ የሚያቀርብበትን የፍርድ ቤት ሁኔታ ያሳያል:: ከቍ 1-2 እግዚአብሔር ክሱን አድምጠው፣ ከቍ 9-16 ለተዘረዘሩት ክሶች መከላከያ ሐሳባቸውን እንዲያዘጋጁ ሕዝቡን ይጠራቸዋል:: በቍ 3-5 እግዚአብሔር ያደረገላቸውን ቸርነት በሐዘን ሆኖ እያስታወሳቸው ይናገራል:: ከቍ 6-7 እስራኤል ትናገራለች፤ በቍ 8 ደግሞ ሚክያስ በቀጥታ ለሕዝቡ ከቍ 6-7 ለተነሡት ጥያቄዎች መልስ ይሰጣል:: በቍ 9-16 እግዚአብሔር ሕዝቡን ተለይተው በሚታወቁ ክፉ ሥራዎቻቸው ይከሳቸዋል::

6፥1-2 *ተራሮች...የምድር ጽኑ መሠረቶችም፤* ግዑዝ የሆኑ ፍጥረታት ለዘመናት ከመኖራቸው የተነሣና የቃል ኪዳኑም ምስክር በመሆናቸው ሦስተኛ ወገን ምስክር ሆነው ተጠርተዋል (ዘዳ 32፥1፣ ኢሱ 24፥27 ይመ፤ ኢሳ 1፥2 እና ማብ ይመ)::

3 “ሕዝቤ ሆይ፤ ምን አድርጌሃለሁ?
ሸክም የሆንሁብህስ እንዴት ነው?
እስቲ መልስልኝ!
4 ከግብፅ አወጣሁህ፤
ከባርነት ምድርም ተቤዠሁህ፤
እንዲመሩህ ሙሴን፣
አሮንንና ማርያምን ላክሁልህ።
5 ሕዝቤ ሆይ፤
የሞዓብ ንጉሥ ባላቅ የመከረውን፣
የቢዖር ልጅ በለዓም የመለሰለትንም እስቲ
አስቡ፤
የእግዚአብሔርን የጽድቅ ሥራ ታውቁ ዘንድ፣
ከሰጢም እስከ ጌልገላ የተጓዛችሁትን
አስቡ።
6 ምን ይዤ *በእግዚአብሔር* ፊት ልቅረብ፣
በልዑል አምላክ ፊት ልስገድ?
የሚቃጠለውን መሥዋዕት፣
ከአንድ ዓመት ጥጃ ጋር ይዤ በፊቱ
ልቅረብን?
7 በአንድ ሺህ አውራ በጎች፣
በዐሥር ሺህ የዘይት ፈሳሽ *እግዚአብሔር*
ደስ ይለዋልን?
ስለ በደሌ የበኵር ልጄን፣
ስለ ነፍሴም ኀጢአት የሆዴን ፍሬ ላቅርብለትን?
8 ሰው ሆይ፤ መልካም የሆነውን አሳይቶሃል፤
እግዚአብሔር ከአንተ የሚፈልገው
ምንድን ነው?
ፍትሕን ታደርግ ዘንድ፣ ምሕረትንም
ትወድድ ዘንድ፣
በአምላክህም ፊት በትሕትና ትራመድ
ዘንድ አይደለምን?

የእስራኤል በደልና ቅጣት

9 ስምህን መፍራት ጥበብ ነው፤
ስሙ! *እግዚአብሔር* ከተማዪቱን እንዲህ
እያለ ይጣራል፤
“በትሩን አስቡ፤ ያዘጋጀውም ማን እንደ
ሆነ አስታውሱ[n]።
10 የክፉት ቤት ሆይ፤
በግፍ የተገኘ ሀብታችሁን፣
በሐሰተኛ መስፈሪያ የሰበሰባችሁትን
አስጸያፊ ነገር እረሳዋለሁን?
11 ዐባይ ሚዛን፣ የያዘውን ሰው፣
ሐሰተኛ መመዘኛ በከረጢት የቋጠረውን
ንጹሕ ላድርገውን?
12 ባለጠጎቿ ግፈኞች፣
ሰዎቿ ሐሰተኞች ናቸው፤
ምላሳቸውም አታላይ ናት።
13 ስለዚህ አንተን አጠፉሃለሁ፣
ከኀጢአትህ የተነሣ አፈራርሰሃለሁ።
14 ትበላለህ፤ ነገር ግን አትጠግብም፤
ሆድህ እንዳለ ባዶውን[m] ይቀራል፤
ታከማቻለህ፤ ነገር ግን አይጠራቀምልህም፤
የሰበሰብኸውን ለሰይፍ አደርገዋለሁና።
15 ትዘራለህ፤ ነገር ግን አታጭድም፤
የወይራ ዘይት ትጨምቃለህ፤ ነገር ግን
ዘይቱን አትቀባም፤
ወይንን ትቈርጣለህ፤ ነገር ግን የወይን ጠጅ
አትጠጣም።
16 የዖምሪን ሥርዐት፣
የአክዓብን ቤት ልምድ ሁሉ የሙጥኝ
ብለሃል፤
ትውፊታቸውንም ተከትለሃል።
ስለዚህ አንተን ለውድመት፣
ሕዝብህን ለመዘባበቻ አሳልፌ እሰጣለሁ፤
አሕዛብም ይሣለቁብሃል[o]።”

የእስራኤል መከራ

7 ለእኔ ወዮልኝ!
የወይን ዕርሻ በሚቃረምበት ጊዜ
የበጋ ፍራፍሬ እንደሚለቅም ሰው
ሆኛለሁ፤
የሚበላ የወይን ዘለላ የለም፤
የምንጓጓለት፣ ቶሎ የሚደርሰው በለስም
አልተገኘም።
2 ፈሪሀ እግዚአብሔር ያደረበት ሰው ከምድር
ጠፍቶአል፤
አንድም እንኳ ቅን ሰው የለም፣
ሰው ሁሉ ደም ለማፍሰስ ያደባል፤
እያንዳንዱም ወንድሙን በመረብ
ያጠምዳል።
3 እጆቹ ክፉ ለማድረግ ሠልጥነዋል፤
ገዢ እጅ መንሻ ይፈልጋል፤
ፈራጁ ጉቦ ይቀበላል፤
ኀይለኞች ያሻቸውን ያስፈጽማሉ፤
ሁሉም አንድ ላይ ያሤራሉ።

6፥3 ኤር2፥5
6፥4 ዘፀ3፥10፤ 4፥16፤6፥6፤15፥20፤ ዘኍ33፥1፤ዘዳ7፥8፤ መዝ77፥20
6፥5 ዘኍ22፥2፤ 25፥1፤ዘዳ11፥30፤ ኢሱ5፥9-10፤ መሳ5፥11፤1ሳሙ12፥7
6፥6 መዝ40፥6-8፤51፥16-17፤95፥2
6፥7 ዘሌ18፥21፤ 2ነገ3፥27፤መዝ50፥8-10፤ ኢሳ1፥11፤40፥16፤ ሆሴ5፥6፤አሞ5፥22
6፥8 ዘፍ5፥22፤ ዘዳ10፥12-13፤ 1ሳሙ15፥22፤ 2ነገ22፥19፤ ኢሳ1፥17፤ 57፥15፤ኤር22፥3፤ ሆሴ6፥6፤ዘካ7፥9-10፤ ማቴ9፥13፤23፥23፤ ማር12፥33፤ሉቃ11፥42
6፥9 ዘፍ17፥1፤ ኢሳ11፥4
6፥10 ሕዝ45፥9-10፤ አሞ3፥10፤8፥4-6
6፥11 ዘሌ19፥36፤ ዘዳ25፥13
6፥12 መዝ35፥20፤ 116፥11፤ኢሳ1፥23፤ 3፥8፤ኤር9፥3
6፥13 ኢሳ1፥17፤ 6፥11
6፥14 ኢሳ9፥20፤ 30፥6፤ሆሴ4፥10
6፥15 ዘዳ28፥38፤ ኢዮ24፥11፤ ኤር12፥13፤አሞ5፥11፤ ሶፎ1፥13
6፥16 ዘዳ28፥37፤ 1ነገ16፥25፡29፡33፤ ኤር7፥24፤25፥9፤51፥51፤ ሚክ2፥6
7፥1 መሐ2፥13
7፥2 መዝ10፥8፤ 12፥1፤ምሳ6፥17፤ ኢሳ3፥5፤ኤር2፥29፤ 5፥26፤ 8፥6፤ሚክ3፥10
7፥3 ዘፀ23፥8፤ ምሳ4፥16፤ሕዝ22፥12

[n]9 የዚህ ስንኝ የዕብራይስጡ ትርጒም በእርግጠኝነት አይታወቅም። [m]14 የዚህ ቃል የዕብራይስጡ ትርጒም በእርግጠኝነት አይታወቅም። [o]16 የሰብዓ ሊቃናት ትርጒም ከዚህ ጋር ሲስማማ የዕብራይስጡ ግን ‘የሕዝቤን ስድብ ትሸከማለህ’ ይላል

6፥2 *ከእስራኤልም*፤ እዚህ ላይ በዋነኛነት የሚያመለክተው ይሁዳን ነው።

6፥3 *ሕዝቤ*፤ የርኅራኄ ተግሣጽን ያመለክታል (እንዲሁም ቍ5 ይመ)።

6፥5 *ባላቅ…በለዓም*፤ ዘኍ 22-24 ይመ። *ከሰጢም እስከ ጌልገላ*፤ ኢሱ 3፥1፤4፥19 ይመ።

6፥6፤ ተመሳሳይ የሆነ ሐሳብ በ1ሳሙ 15፥22፤ መዝ 51፥16፤ ሆሴ 6፥6፤ ኢሳ 1፥11-15 (የዚህኑ ማብ ይመ) ተገልጾአል። ሚክያስ መሥዋዕት አስፈላጊ መሆኑን አልካደም፤ ነገር ግን መሥዋዕት ከመታዘዝ ውጭ ሆኖ ቢቀርብ ዋጋ እንደሌለው ያሳያል።

6፥8 *ሰው*፤ ሚክያስ ለእስራኤል ሁሉ የሚናገር ቢሆንም እንኳ በነጠላ ቍጥር ክሱ ቅረቡ፣ ለግል መሆኑን ያመለክታል (ዘዳ 10፥12-13 ይመ)። *ፍትሕን ታደርግ ዘንድ፣ ምሕረትንም ትወድድ ዘንድ*፤ እግዚአብሔር ከቃል ኪዳኑ ሕዝብ የሚጠብቀው የመታዘዝ ዐይነት ነው።

6፥9 *ከተማዪቱን*፤ ኢየሩሳሌምን ነው።

6፥11፤ ምሳ 11፥1፡20፥23፤ ሆሴ 12፥7፤ አሞ 8፥5 ይመ።

6፥12 *ሰዎቿ (የእርሷ)*፤ የኢየሩሳሌም ለማለት ነው።

6፥13 *ስለዚህ*፤ የ2፥3 ማብ ይመ።

6፥16 *የዖምሪን…የአክዓብን*፤ በ1ነገ 16፥25፡30 ከእነርሱ በፊት ከነበሩት ነገሥታት የባሰ ክፋት እንደፈጸሙ ያመለክታል።

7፥1-20፤ በዚህ ምዕራፍ የተጠቀሱት ተናጋሪዎች ሚክያስ (ቍ1-7)፣ ጽዮን (ቍ 8-10)፣ ሚክያስ (ቍ 11-13)፣ ጽዮን (ቍ 14)፣ እግዚአብሔር (ቍ 15)፣ ሚክያስ (ቍ 16-20) ናቸው። ምዕራፉ ጨለምለም ባለ ሐሳብ ቢጀምርም፣ ተስፋ ሰጭ በሆነ ዐረፍተ ነገር ይደመድማል።

7፥1-2፤ ጻድቅን ሰው ፈልጎ ማግኘት የመከር ወቅት ካለፈ በኋላ የበጋን ፍሬ እንደ መፈለግ ነው፤ እንዲሁም (ኤር 8፥20 ይመ)። የሚሸበሩበትም ጊዜ፤

4 ከእነርሱ ይሻላል የተባለው እንደ አሜከላ፣
እጅግ ቀና የተባለውም እንደ ኵርንችት
ነው፤
የጠባቂዎቻችሁ ቀን ደርሶአል፤
የእግዚአብሔር የፍርድ ቀን መጥቶአል፤
የሚሸበሩበትም ጊዜ አሁን ደርሶአል።
5 ባልንጀራህን አትመን፤
በጓደኛህም አትታመን፤
በዕቅፍህ ለምትተኛዋ እንኳ፣
ስለምትነግራት ቃል ተጠንቀቅ።
6 ወንድ ልጅ አባቱን ይንቃል፤
ሴት ልጅ በእናቷ ላይ፤
ምራት በአማቷ ላይ ትነሣለች፤
የሰው ጠላቶች የገዛ ቤተ ሰዎቹ ናቸውና።

7 እኔ ግን እግዚአብሔርን ተስፋ አደርጋለሁ፤
አዳኜ የሆነውን አምላክ እጠብቃለሁ፤
አምላኬ ይሰማኛል።

እስራኤል ትነሣለች

8 ጠላቴ ሆይ፤ በእኔ ላይ በደረሰው ደስ
አይበልሽ!
ብወድቅም እንኳ እነሣለሁ፤
በጨለማ ብቀመጥ እንኳ፣
እግዚአብሔር ብርሃኔ ይሆናል።
9 እርሱን ስለ በደልሁ፣
እስኪቆምልኝ
እስኪፈርድልኝም ድረስ፣
የእግዚአብሔርን ቍጣ እቀበላለሁ፤
እርሱ ወደ ብርሃን ያወጣኛል፤
እኔም ጽድቁን አያለሁ።
10 ጠላቴም ታያለች፤
ኀፍረትንም ትከናነባለች፤
"አምላክህ *እግዚአብሔር* የት አለ?"
ያለችኝን፣
ዐይኖቼ ውድቀቷን ያያሉ፤
አሁንም እንኳ፣
እንደ መንገድ ጭቃ ትረገጣለች።

11 ቅጥሮቻችሁን የምትሠሩበት፣
ድንበራችሁንም የምታሰፉበት ቀን
ይመጣል።
12 በዚያ ቀን ሰዎች፣
ከአሦር እስከ ግብፅ ከተሞች፣
ከግብፅ እስከ ኤፍራጥስ፣
ከባሕር ወደ ባሕር፣
ከተራራ ወደ ተራራ ወደ እናንተ
ይመጣሉ።
13 ከሥራቸው የተነሣ፣
በነዋሪዎቿ ምክንያት ምድር ባድማ
ትሆናለች።

ጸሎትና ውዳሴ

14 ብቻቸውን በዱር ውስጥ፣
በለመለመ መስክ" የሚኖሩትን፣
የርስትህ መንጋ የሆኑትን፣
ሕዝብህን በበትርህ ጠብቅ፤
እንደ ቀድሞው ዘመን፣
በባሳንና በገለዓድ ይሰማሩ።

15 "ከግብፅ እንደ ወጣህበት ዘመን ሁሉ፣
ታምራቴን አሳያቸዋለሁ።"

16 አሕዛብ ያያሉ፣ ያፍራሉም፤
ኀይላቸውን ሁሉ ያጣሉ፤
አፋቸውን በእጃቸው ይይዛሉ፤
ጆሮአቸውም ትደነቍራለች።
17 በደረታቸው እንደሚሳቡ ፍጥረታት፣
እንደ እባብም ትቢያ ይልሳሉ፤
ከዋሻቸው እየተንቀጠቀጡ ይወጣሉ፤
በፍርሀትም ወደ አምላካችው ወደ
እግዚአብሔር ይመለሳሉ፤
እናንተንም ይፈራሉ።
18 የርስቱን ትሩፍ፣
ኀጢአት ይቅር የሚል፣ የሚምር
እንደ አንተ ያለ አምላክ ማነው?
ለዘላለም አትቈጣም፤
ነገር ግን ምሕረት በማድረግ ደስ ይልሃል።
19 ተመልሰህ ትራራልናለህ፤
ኀጢአታችንን በእግርህ ትረግጣለህ፤
በደላችንንም ሁሉ ወደ ጥልቁ ባሕር
ትጥላለህ።
20 ከቀድሞ ዘመን ጀምሮ
ለአባቶቻችን በመሐላ ቃል እንደ
ገባህላቸው፣
ለያዕቆብ ታማኝነትን፣
ለአብርሃምም ምሕረትን ታደርጋለህ።

7፥4 ዘኍ33፥55፤ 2ሳሙ23፥6፤ ኢዮ31፥14፤ ኢሳ22፥5፤ ሕዝ2፥6፤ሆሴ9፥7
7፥5 ኤር9፥4
7፥6 ሕዝ22፥7፤ ማቴ10፥35-36፤ ማር13፥12
7፥7 መዝ4፥3፤ 130፥5፤ኢሳ21፥8፤ 25፥9
7፥8 2ሳሙ22፥29፤ መዝ20፥8፤22፥17፤ 37፥24፤ምሳ24፥17፤ ኢሳ9፥2፤አሞ9፥11፤ ሚክ4፥11
7፥9 መዝ107፥10፤ 119፥154፤ ኢሳ46፥13፤ ሰቆ3፥39-40
7፥10 ሳሙ22፥43፤ ኢዮ40፥12፤ መዝ35፥26፤42፥3፤ ኢሳ5፥5፤51፥23፤ ዘካ10፥5
7፥11 ኢሳ54፥11፤ አሞ9፥11
7፥12 ኢሳ11፥11፤ 19፥23-25፤60፥4
7፥13 ኢሳ3፥10-1፤ ሕዝ12፥19፤33፥28-29
7፥14 መዝ23፥4፤ 28፥9፤95፥7፤ መሐ4፥1፤ኢሳ33፥9፤ ኤር50፥19፤ ሕዝ36፥11፤ሚክ5፥4
7፥15 ዘፀ3፥20፤ መዝ78፥12
7፥16 መሳ18፥19፤ ኢሳ26፥11
7፥17 ዘፍ3፥14፤ 2ሳሙ22፥46፤ ኢሳ25፥3፤59፥19
7፥18 ዘፀ8፥10፤ 34፥9፤1ሳሙ2፥2፤ 2ዜና6፥21፤30፥9፤ መዝ103፥8-13 ኢሳ43፥25፤54፥9፤ ኤር31፥20፤32፥41፤ 50፥20፤ሕዝ18፥23፤ ኢል2፥32፤ አሞ5፥15፤ሚክ2፥12፤ ዘካ3፥4
7፥19 ኢሳ43፥25፤ ኤር31፥34 ሉቃ1፥72
7፥20 ዘዳ7፥8፤ መዝ108፥4፤ገላ3፥16፤

"14 ወይም 'በቀርሜሎስ መካከል'

7፥4 *የጠባቂዎቻችሁ ቀን*፤ ነቢያት ማስጠንቀቂያ የሰጡበትን የፍርድን ቀን ያመለክታል (ኤር 6፥17፤ ሕዝ 3፥17-21 ይመ)። የሚሸበሩበትም ጊዜ፤

7፥6፤ የቤተ ሰቡ መሠረት በመፈራረስ ላይ ነበር።

7፥8፤ *በእኔ፤* ጽዮን ናት። *ጠላቴ ሆይ*፤ ሌሎችን ሕዝቦች ማለት ነው። *ብወድቅም እንኳ*፤ ሚክያስ ጽዮን በ586 ዓ.ቅ.ክ. እንደምትደመሰስ አስቀድሞ አየ።

7፥14 *የርስትህ* እስራኤልን ነው (ቍ 18፤ መዝ 94፥14 ይመ)።

7፥15-17፤ እነዚህ ጥቅሶች እግዚአብሔር በዘፀአት እንዳደረገው ሁሉ አሕዛብ አይተውና ዐፍረው በፍርሀት ወደ ጌታ ይመለሱ ዘንድ ድንቁን እንደገና እንደሚያሳይ የሚያመለክት ጸሎት ይዘዋል ማለት ይቻላል።

7፥16፤ አሕዛብ በመሲሑ መምጣት የእግዚአብሔርን ኀይል ሲያዩ፣ እጅግ ይደነቃሉ።

7፥17፤ *እንደ እባብም ትቢያ ይልሳሉ*፤ ሽንፈትን የሚያመለክት ሥዕላዊ አገላለጽ ነው።

7፥18-20፤ የምዕራፍ 7 ብቻ ሳይሆን፣ የመጽሐፉ ማጠቃለያ ነው።

7፥18 *እንደ አንተ ያለ አምላክ ማነው?* የሚክያስን ስም በሌላ መልኩ የሚገልጽ የቃላት ጨዋታ ነው። (የ1፥1 ማብ ይመ)፤ ከዘፀ 15፥11፤ መዝ 89፥6 ጋር ያነጻጽሩ)።

7፥19 *በደላችንንም ሁሉ ወደ ጥልቁ ባሕር*፤ የኢሳ 38፥17 ማብ ይመ።

7፥20 *ለያዕቆብ...ለአብርሃምም*፤ እግዚአብሔር ለአብርሃምና (ዘፍ 22፥17) ለያዕቆብ (ዘፍ 28፥14) ዘራቸው እንደ ምድር ዐፈርና እንደ ባሕር ዳር አሸዋ እንደሚበዛ፤ ቃል ገብቶላቸዋል፤ እንዲሁም አብርሃም የብዙዎች አሕዛብ አባት እንደሚሆን ቃል ገብቶለታል (ዘፍ 17፥5 ይመ፤ ከሉቃ 1፥54-55 ጋር ያነጻጽሩ)። አማኞች ሁሉ የዚህ ተስፋ ወራሾች ናቸው (ሮሜ 4፤ ገላ 3፥6-29፤ ዕብ 11፥12)።